

Farklı İsim Kullanımı İddiaları:

7 Mayıs Operasyonunda
Gözaltına Alınan Kız Çocuklarına
Yöneltelen Asılsız Suçlamaların
İncelenmesi

Farklı İsim Kullanımı İddiaları:

7 Mayıs Operasyonunda Gözaltına Alınan Kız Çocuklarına Yöneltilen Asılsız Suçlamaların İncelenmesi

Giriş

7 Mayıs 2024 tarihinde Türk Polisi, Gülen hareketiyle bağlantılı olmakla suçladıkları 13 ila 17 yaşlarındaki 15 kız öğrencinin de aralarında bulunduğu 53 kişiyi hedef alan tartışmalı bir operasyon başlattı. Bu toplu gözaltı kamuoyunda şok etkisi yarattı ve insan hakları örgütleri arasında ciddi endişelere yol açtı. Sıradan eğitim ve sosyal faaliyetlerde bulunan küçük yaştaki çocukları hedef alan operasyon, Türkiye'de muhalefeti bastırmak için terörle mücadele yasalarının giderek daha fazla kötüye kullanılmasının sadece bir örneğiydi. Acele bir şekilde yazılan ve 10 Haziran 2024'te açıklanan ve çoğunluğu üniversite öğrencisi genç kızları hedef alan iddianamede temel suçlamalardan biri, sosyal ve eğitim ortamlarında takma adlar veya rumuzlar gibi gizli kimlikler kullandıkları iddiasıydı. İddianamede 41 sanıktan yalnızca 6'sı hakkında kod adı kullandığı iddiası yer almakla beraber, gizli ve komplocu davranışların kanıtı olarak sunulan bu suçlama, davadaki suçlamaların önemli bir bölümünü oluşturmuştur.

Bu raporda, tek tek bireysel suçlamaların ele alınması yerine, farklı isim kullanma olgusunun Türkiye'de ne anlama geldiği veya nasıl algılanması gerektiği konusu üzerinde durulacaktır.

İddianamenin bu tür suçlamalara dayanması, belirli sosyal veya dini grupların gayri meşrulaştırılmaya çalışıldığı ve sıradan davranışların bile sıklıkla suç olarak görüldüğü, Türkiye'nin son dönemdeki hukuki ve siyasi ortamının daha geniş bağlamını örneklemektedir. Takma ad, mahlas veya müstear ad olarak alternatif isimlerin kullanılmasının insanlık tarihinde ve dünya çapındaki kültürel uygulamalarda derin kökleri vardır. Bu uygulama genellikle mahremiyet, kendini ifade etme veya olumsuz koşullarda korunma ihtiyacıyla bağlantılıdır. Türkiye'de, Gülen hareketi de dahil olmak üzere bazı dini ve ideolojik topluluklara yönelik devlet baskısının uzun geçmişi göz önüne alındığında, bu motivasyonlar özellikle önemlidir.

Tarih boyunca, alternatif isimlerin kullanımı, sanatçılar, yazarlar ve aktivistler de dahil olmak üzere sayısız birey için toplumsal baskıları aşmak ve kişisel özgürlükleri korumak için pratik ve sembolik bir araç olmuştur. George Orwell, Voltaire ve Pablo Neruda gibi isimler kendilerini zulüm korkusu olmadan ifade edebilmek için takma isimler

kullanmış, Mark Twain ve Lewis Carroll gibi isimler ise eserleri için farklı kimlikler yaratmaya çalışmışlardır. Türkiye bağlamında da bu uygulama, kültürel gelenekler, siyasi baskı ve kişisel güvenlik ihtiyacından kaynaklanan yaygın bir uygulama olmuştur. Örneğin, Nâzım Hikmet ve Orhan Veli Kanık gibi Türk edebiyatçıları sansürü ve toplumsal kısıtlamaları aşmak için takma adlar kullanmışlardır.

Kız öğrencilerin gizli kimlikler kullandıkları suçlaması, bu daha geniş kültürel ve tarihsel dinamikler dikkate alınmadan yapılan keyfi bir suçlamadır. Bu bağlamda alternatif isimlerin kullanılması, bir suç faaliyetinin kanıtı olmaktan ziyade, toplumsal baskılara ve fişlenme ya da zulüm korkusuna verilen doğal bir tepki gibi görünmektedir. Bu rapor, çeşitli bağlamlarda yaygınlığını ve normalliğini ortaya koyarak gizli kimlik kullanımı olgusunu incelemeyi amaçlamakta ve kötü niyet kanıtı olmaksızın bu uygulamanın kriminalize edilmesine karşı çıkmaktadır. Hem tarihsel hem de güncel örnekleri inceleyerek, özellikle 7 Mayıs operasyonu gibi siyasi içerikli vakalarda, farklı isim kullanmayı yasadışı faaliyet olarak ele almanın tehlikelerini vurgulamayı amaçlamaktadır.

Farklı İsim Kullanımı İhtiyacı ve Dünyadan Örnekler

Bir kişinin resmi kimliğinde yazmayan isimleri kullanması, farklı amaçlara hizmet eden birçok terimle ifade edilebilir: Kod adı (codename), takma ad (alias), müstear isim (pseudonym), lakap (nickname), örtülü isim (cover name), sahte isim (false name) ve künyeler (monikers). Bu isimler, güvenlik, gizlilik, ifade özgürlüğü, sosyal aidiyet veya tanınırlık gibi çeşitli ihtiyaçlara göre şekillenir. Her birinin kendine özgü işlevi ve kullanım alanı olsa da temelinde, bireyin kimliğini resmi olmayan bir şekilde yeniden tanımlama veya belirli bir rolde gizlilik sağlaması yatar. Kullanım, olayın doğasına ve amaca göre değerlendirilmelidir.

Dünyada pek çok tanınmış isim, farklı amaçlarla takma isimler veya müstear isimler kullanmıştır. Bu, özellikle sanatçılar, yazarlar ve siyasi figürler arasında yaygındır ve takma isimler kullanarak kimliklerini gizleyebilir, yeni bir kişilik yaratabilir veya farklı bir görünüm oluşturabilirler. Bu konuda öne çıkan bazı tanınmış isimler şunlardır:

1. **Mark Twain (Samuel Clemens):** Mark Twain adıyla tanınan Amerikalı yazar, asıl adı Samuel Clemens olan yazar, takma ismini, Mississippi Nehri'nde çalışanların kullandığı bir denizcilik teriminden almıştır. Bu isimle yazdığı eserler, edebiyat dünyasında oldukça büyük yankı uyandırmıştır.
2. **George Orwell (Eric Arthur Blair):** "1984" ve "Hayvan Çiftliği" gibi ünlü eserleriyle bilinen İngiliz yazar, Eric Arthur Blair olan gerçek ismini saklamış ve "George Orwell" adıyla yazmıştır. Orwell, özellikle siyasi yazılarında gerçek kimliğini saklamak ve güvenliğini korumak amacıyla bu ismi tercih etmiştir.

3. **Lewis Carroll (Charles Lutwidge Dodgson):** "Alice Harikalar Diyarında" adlı çocuk kitabının yazarı olarak bilinen Carroll, asıl adı olan Charles Lutwidge Dodgson'u kullanmamıştır. Yazar, matematikçi kimliğinden ayrı bir yazar kimliği yaratmak için bu takma ismi seçmiştir.
4. **Dr. Seuss (Theodor Seuss Geisel):** Ünlü Amerikalı çocuk kitabı yazarı, gerçek ismi Theodor Geisel yerine "Dr. Seuss" ismiyle eserlerini kaleme almıştır. Bu takma isim, çocuk edebiyatındaki başarılı kariyerini desteklemiştir.
5. **David Bowie (David Robert Jones):** Ünlü İngiliz müzisyen David Bowie, gerçek ismi David Jones yerine sahne adını kullanmıştır. O dönemde popüler olan The Monkees grubunun üyesi Davy Jones ile karışmamak için bu takma ismi tercih etmiştir.
6. **Lady Gaga (Stefani Joanne Angelina Germanotta):** Dünyaca ünlü şarkıcı Lady Gaga, gerçek adı yerine sahne ismi olarak bu takma adı seçmiştir. Müzik dünyasında farklı ve çarpıcı bir kişilik yaratmak için bu ismi benimsemiştir.
7. **Stan Lee (Stanley Martin Lieber):** Marvel Comics'in efsanevi yazarlarından Stan Lee, gerçek ismi Stanley Lieber yerine, daha kısa ve akılda kalıcı bir isim olan Stan Lee'yi kullanmayı seçmiştir. Başlangıçta çizgi roman yazarlığını geçici bir iş olarak gören Lee, kariyerinin ilerleyen yıllarında bu ismiyle dünya çapında tanınmıştır.

Bunun yanı sıra baskı nedeniyle takma isim kullanan dünyaca ünlü kişiler de bulunmaktadır. Bu kişiler, siyasi, sosyal veya kültürel baskılardan korunmak ya da güvenliğini sağlamak amacıyla gerçek kimliklerini gizleyerek farklı isimler kullanmayı tercih etmişlerdir. Bu kapsamda öne çıkan bazı tanınmış isimler şunlardır:

1. **Voltaire (François-Marie Arouet):** Fransız yazar ve filozof Voltaire, eleştirel düşüncelerini ve siyasi hicvini daha özgürce ifade etmek için gerçek ismi yerine "Voltaire" takma adını kullanmıştır. Özellikle Fransız aristokrasisi ve Katolik Kilisesi'ni eleştiren eserleri nedeniyle ciddi baskılar gören Voltaire, farklı isimler kullanarak kendini korumuştur. ([kaynak](#))
2. **George Eliot (Mary Ann Evans):** İngiliz yazar Mary Ann Evans, toplumdaki kadın yazarların dışlanmasından dolayı "George Eliot" takma adını kullanarak eserlerini yayımlamıştır. 19. yüzyılda kadınların yazılarına ciddi önyargılarla yaklaşıldığı için, eserlerinin ciddiye alınmasını sağlamak amacıyla erkek bir yazar ismi kullanmıştır. ([kaynak](#))
3. **Pablo Neruda (Ricardo Eliécer Neftalí Reyes Basoalto):** Şilili şair ve Nobel ödüllü Pablo Neruda, politik görüşleri ve muhalif kimliği nedeniyle gerçek ismiyle eserlerini yayımlamaktan çekinmiş ve daha güvenli bir kimlik oluşturmak

için bu takma adı seçmiştir. Özellikle Şili'deki politik baskı ve sürgün dönemlerinde, takma ismi sayesinde kendini ifade edebilmiştir. ([kaynak](#))

4. **Isak Dinesen (Karen Blixen)**: Danimarkalı yazar Karen Blixen, Afrika'da geçirdiği yıllarda ve Danimarka'daki toplumsal beklentilerden uzaklaşarak yazılarına özgürce devam etmek için "Isak Dinesen" takma adını kullanmıştır. Toplumun katı beklentilerinden bağımsız olarak, özellikle İngilizce yazılarında bu ismi tercih etmiştir. ([kaynak](#))
5. **Currer, Ellis, ve Acton Bell (Charlotte, Emily, ve Anne Brontë kardeşler)**: Brontë kardeşler, edebi çalışmalarını yayımlayabilmek ve kadın yazar olarak önyargı görmemek için "Currer Bell" (Charlotte), "Ellis Bell" (Emily) ve "Acton Bell" (Anne) isimlerini kullanarak yazmışlardır. Dönemlerinin kısıtlayıcı sosyal normları nedeniyle bu takma isimleri tercih etmişlerdir. ([kaynak](#))

Bu kişiler, toplumsal baskı veya güvenlik kaygılarıyla gerçek isimlerinden farklı isimler kullanarak, kendi dönemlerinin kısıtlayıcı sosyal ve politik engellerini aşmış ve eserlerini daha geniş kitlelere ulaştırmayı başarmışlardır. Bu durum, edebiyat, felsefe ve politika alanında özgürlüğün korunmasında takma isimlerin stratejik bir araç olarak kullanılabilirliğini göstermektedir.

Dolayısı ile her farkı isim kullanımının doğrudan suç faaliyetleri ile ilişkilendirilmesi doğru olmayacaktır. Kullanımın bağlamı ve nedenleri üzerinde durulmadan her farklı isim kulanma iddiasını suç ve hatta terör faaliyetleri ile ilişkilendirmek konuyu basite indirgemenin yanında yanlış değerlendirme riskini de beraberinde getirecektir.

Gülen Hareketi Bağlamında Farklı İsim Kullanımı

1. Türkiye'de Dini Özgürlükler ve Hareketin Türkiye'deki Gelişimi

Gülen Hareketi'nin tarihçesini ve Türkiye'deki gelişimini, ülkedeki dini kesimlerin 1960'lı yıllardan bu yana karşılaştığı baskı çerçevesinde değerlendirmek, hareketin gelişimini anlamak açısından önemlidir. Türkiye'nin Kemalist laiklik ilkelerine dayanan yapısı, dinin kamusal alandan tamamen uzaklaştırılmasını hedeflemiştir. Bu politika, 1924'te halifeliğin kaldırılması, medreselerin kapatılması ve dini sembol ile kurumların yasaklanmasıyla başlamış, dinin sadece bireysel vicdan alanına ait olduğu görüşüyle şekillenmiştir. Bu sürecin sonucu olarak, dini gruplar, kamusal alanda uzun yıllar boyunca kısıtlamalarla karşı karşıya kalmış, toplumsal yapının laik bir çerçevede düzenlenmesine yönelik yoğun bir devlet baskısı uygulanmıştır. (Kaynak: Mustafa Akyol, Turkey's Troubled Experiment with Secularism, <https://tcf.org/content/report/turkeys-troubled-experiment-secularism/>)

1961 Anayasası'nın ardından Türkiye'de daha özgürlükçü bir dönem başlamış olsa da, dindarlara karşı uygulanan baskılar, 1971 ve 1980 askeri darbeleri gibi

önemli siyasi olaylarla kesintiye uğramış, her iki darbenin ardından da dini gruplara yönelik yasaklar ve kısıtlamalar artırılmıştır. Özellikle 1980 askeri darbesi sonrası uygulanan “163. Madde” kapsamında dini cemaat ve tarikatlar “laikliğe aykırı faaliyet” gerekçesiyle baskı altına alınmış; bu kapsamda birçok dini grup kamu görevlerinden uzaklaştırılmış, toplumda dini kimliğini ifade etmek isteyenler için ağır yaptırımlar uygulanmıştır (<https://www.amnesty.org/fr/wp-content/uploads/2021/06/eur440061977en.pdf>). Bu madde, dini kimliklerin kamusal alandan uzak tutulmasına yönelik cezai yaptırımlarla güçlendirilmiş, 1990'lara kadar süregelen bir dindar toplumsal kesimin kamusal alandan dışlanmasına neden olmuştur.

1997 yılında gerçekleşen “post-modern darbe” olarak bilinen 28 Şubat süreci, dindar kesimlere yönelik baskının zirveye ulaştığı bir dönemi işaret eder. Bu dönemde, Refah Partisi önderliğinde oluşan hükümetin askeri bir memorandumla devrilmesi, başörtüsü yasağı, imam hatip okullarının kapatılması gibi dindarlara yönelik ağır yaptırımlara yol açmıştır. Sadece dinini yaşamak isteyen bireylerin değil, aynı zamanda bu bireylerin eğitime ve kamu görevlerine katılmalarının da zorlaştırıldığı bir dönem yaşanmıştır. Bu süreçte, dindar bireyler, çeşitli eğitim ve iş imkanlarından yoksun bırakılarak toplumdan izole edilmiştir. Bu baskılar, dini toplulukların kendi kimliklerini korumak ve devlet baskısından kaçınmak için gizlilik esaslı stratejiler geliştirmelerine yol açmıştır. (<https://www.tihek.gov.tr/en/press-release-on-the-27th-anniversary-of-the-february-28-military-coup>)

2000'li yılların başında, bazı reformlar gerçekleştirilmiş olsa da, dindarlara yönelik baskılar çeşitli şekillerde devam etmiştir. Özellikle Gülen Hareketi gibi bazı dini grupların, Türkiye'deki siyasi iktidar tarafından terörle ilişkilendirilmeye çalışılması, dini kimliğin gizlenmesini daha da zorunlu hale getirmiştir. Bu tarihsel süreç, Gülen Hareketi'nde zaman zaman görülen farklı isim kullanma tercihinin, baskılardan korunma ve kimliklerini sürdürme çabasının bir parçası olarak değerlendirilmesini sağlamaktadır.

2. Baskılar ve Farklı İsim Kullanımı

Türkiye'deki dini cemaatler üzerindeki baskı doğal olarak Gülen Hareketi mensuplarını da derinden etkilemiştir. Devletin kamu görevlileri üzerindeki sıkı denetimi nedeniyle, hareket üyeleriyle ilişkili kişiler işlerinden atılma veya sürgün edilme gibi risklerle karşı karşıya kalmıştır. Bu nedenle, hareket içindeki bazı bireyler kişisel toplantılarda veya buluşmalarda mahremiyetlerini korumak için farklı isimler kullanmayı tercih etmiştir. Bu isimlerin kullanımı sadece koruyucu bir refleksle sınırlıydı ve herhangi bir yasadışı ya da gizli eylemi amaçlamıyordu. Dahası, Gülen Hareketi üyeleri arasında takma isim kullanımı son derece nadirdir ve genellikle dışlanma veya potansiyel zarar görme korkusu gibi kişisel

kaygılarla bağlantılıdır. Hareketin yapısı gizliliğe veya gizli eylemlere dayanmadığı için çoğu üye gerçek isimlerini açıkça kullanmakta ve topluma alenen katılmaktadır.

3. Farklı İsimler ve Terörist Faaliyetler

Gülen Hareketi üyeleri arasında devlet baskısına karşı korunmak için takma adların sınırlı kullanımı, tanınmış terör örgütlerinde olduğu gibi “çift kimlik” yaratmaya veya terör eylemleri gerçekleştirmeye hizmet etmemektedir. Bu kullanım, Türkiye’de inanç temelli grupların uzun süredir karşı karşıya kaldığı baskılarla doğrudan ilişkilidir. Yasal olarak bu tür koruma reflekslerinin terör faaliyeti kapsamına girmemesi gerektiği açıktır. Gülen Hareketi mensuplarının zaman zaman farklı isimler kullanması bir suç unsuru teşkil etmemekte, aksine baskılardan kaçınma çabası olarak değerlendirilmektedir. Hareketin barışçıl niteliği göz önünde bulundurulduğunda, bunu terörist faaliyet olarak yorumlamak mümkün değildir.

4. “Kod Adı” Kullanımına İlişkin İddiaların Ortaya Çıkışı ve Siyasi Süreçle İlişkisi

Gülen Hareketi gönüllülerinin “kod adı” kullandığına dair iddialar ilk olarak 2013 yılındaki yolsuzluk soruşturmalarının ardından hükümetin harekete yönelik baskılarının yoğunlaşmasının ardından 2015 yılında başlatılan soruşturmalarda ortaya çıkmıştır. Aralık 2013’te yargı ve kolluk kuvvetleri tarafından üst düzey yetkililere yönelik gerçekleştirilen yolsuzluk operasyonları, hükümet tarafından “devlete sızan bir oluşum” olarak nitelendirilen Gülen Hareketi’ne yönelik yoğun bir suçlama kampanyasına dönüştü.

Bu dönemde hükümet yetkilileri, hareketin sempaticanlarının kod adları kullanarak gizlice örgütlendiği iddiasını ortaya attı. Ancak bu tür iddialar 2015 yılına kadar resmi belgelerde ya da iddianamelerde yer almamıştı. Yeni Şafak gazetesinde yer alan bir habere göre ([link](#)), kod adı kullanımı ilk kez 2015 yılında hazırlanan ve o dönemde devam eden soruşturmaların bir parçası olarak sunulan bir iddianamede yer almıştır.

Bu bağlamda, sosyal veya dini nedenlerle farklı isimlerin kullanılması daha önce toplum tarafından kabul gören ve suçla ilişkilendirilmeyen bir durumken, 2015 yılından sonra siyasi iklimin de etkisiyle farklı bir perspektiften ele alınmaya başlanmıştır. Kod adı iddiasının ortaya çıkışı, hareketin üyelerini terörizmle suçlayarak kriminalize etme çabasının bir parçası olarak yorumlanıyor. Güncel hassasiyetler ve siyasi çekişmelerden beslenen bu iddialar, daha önce kabul gören bir isim kullanma pratiğini suç unsuru haline getirme stratejisi olarak ortaya çıkmıştır.

Terör Örgütlerinde Kod Adı Kullanımının Amacı ve İşlevi

Terör faaliyetleri, sivillere veya devlet unsurlarına yönelik şiddet eylemleri yoluyla siyasi, ideolojik veya dini hedeflere ulaşmayı amaçlayan örgütlü ve yasa dışı eylemler olarak tanımlanır. Bu faaliyetler, toplumda korku ve kaos yaratmayı hedeflerken örgüte yeni eleman kazandırma, destek toplama ve propaganda faaliyetlerini içerir. Terör örgütleri, gizliliği sağlamak ve güvenlik önlemlerinden kaçınmak amacıyla üyelerine kod adları verir. Kod adları, bireylerin gerçek kimliklerini gizleyerek yasal takibatlardan korunmasını sağlar ve örgüt içi güvenliği artırır.

Kod adlarının işlevi, bireyin yalnızca terörist kimliğini yansıtan bir "çifte kişilik" oluşturarak, örgüt adına hareket ederken gizli kalmasına olanak tanır. Bu şekilde, bireylerin yasal olarak izlenmesi veya takibe alınması zorlaşır. Kod adları aynı zamanda örgüt içi hiyerarşi ve operasyonel görev dağılımını güçlendirir, örgüt mensuplarının kimliklerini daha yüksek güvenlik seviyelerinde saklamasını sağlar.

Ancak, Gülen hareketi mensuplarının bazıları, zaman zaman farklı isimler kullanmış olsa da, bu durumun terör örgütü faaliyetleri kapsamında değerlendirilmesi doğru değildir.

Türk Toplumunda İsim Kullanım Kültürü ve Gülen Hareketi Özelinde Alternatif İsimler

1. Göbek Adları, Aile İsimleri ve Takma İsimler: Türk Toplumunda Yaygın Olan Kültürel İsim Kullanımı

Türk toplumunda bireylerin birden fazla isme sahip olması yaygındır. Bu isimler bazen aile bireyleri tarafından verilen göbek adları, bazen de bir büyüğün takdirine bağlı olarak kullanılan saygı isimleri olabilir. Geleneksel olarak göbek adı, kişinin doğduğu anda verilen resmi ismin yanında aile veya sosyal çevrede kabul gören ikinci bir isimdir ve birçok ailede kişinin bireysel özelliklerine veya aile bağlarına referans yapar. Göbek adları bazen resmi evraklara yansıtılmasa da, günlük hayatta yaygın şekilde kullanılır. Örneğin, birçok yazar veya gazeteci, eserlerini birden fazla isimle kaleme alarak bu çoklu isim kültürünü mesleki hayatlarına da taşımıştır.

2. Yayın Faaliyetlerinde Farklı İsim Kullanımı

Gazeteciler ve yazarlar, bu kültürel bağlamda çeşitli takma adlar kullanmıştır. Örneğin, gazeteci Fehmi Kuru, köşe yazılarını uzun bir süre "Taha Kıvanç" adıyla yayınlamıştır; bu isim kullanımı, farklı bir bakış açısını ifade etme veya okuyucu ile farklı bir bağ kurma amacı güdüyor olabilir. Aynı şekilde, Fethullah Gülen de "Abdulfettah Şahin" ismiyle bazı eserlerini yayınlamış ve farklı isimler kullanarak toplumsal kesimlere daha geniş bir hitap alanı yaratmıştır.

Bu gelenek son yıllarda ortaya çıkan bir olgu da değildir. Birçok Türk yazar ve şair, geçmişte eserlerini özgürce yazabilmek veya farklı bir kimlikle okuyuculara ulaşmak amacıyla takma adlar kullanmıştır. Ünlü şair Orhan Veli Kanık, bazı yazılarında ve çevirilerinde "Mehmet Ali Sel" ismini tercih ederken; Nazım Hikmet, sansürden kaçınmak amacıyla "Orhan Selim" ve "Mümtaz Osman" takma adlarıyla eserler yayımlamıştır. Peyami Safa ise polisiye romanlarında "Server Bedi" adını kullanarak farklı türlerde yazabilmiştir. Romantik roman yazarı Muazzez Tahsin Berkand da "Hanımeli" takma adıyla yazmış, bu sayede farklı bir okuyucu kitlesine ulaşmıştır. Bu takma ad kullanımları, yazarların dönemin kısıtlayıcı sosyal ve siyasi baskılarından uzak kalarak kendilerini ifade etmelerine olanak tanımıştır.

3.Sosyal Medyada Farklı İsim Kullanımı

Sosyal medyada da benzer bir eğilim görülmektedir. Örneğin, halen AK Parti milletvekili olan Ahmet Hamdi Çamlı'nın "Yeliz" adıyla bir Twitter hesabı açması, (<https://x.com/Darkwebhaber/status/1467889442677473291>) sosyal medyada kullanılan takma isimlerin bireyler arası iletişimde esneklik sağladığını göstermektedir. Gülen Hareketi'ne mensup bireylerin bazıları da sosyal medyada veya topluluk içerisinde farklı isimler kullanarak, hem kişisel gizliliklerini koruma hem de çevreleriyle ilişkilerini daha rahat sürdürebilme amacı taşımıştır.

4. Dini veya Sosyal Nedenlerle Kullanılan Alternatif İsimler: Büyüğün Verdiği İsimler veya Saygı İsimleri

Türk toplumunda dini veya manevi bağlamda bir büyüğün verdiği isimlerin özel bir yeri vardır. Geleneksel olarak bazı ailelerde dini liderlerin veya aile büyüklerinin takdir ettiği isimler, çocuğa verilerek bu isimlerin birey üzerinde bir manevi etki oluşturduğu düşünülür. Bu isimler, bireylerin dini kimliklerini veya aile içindeki rollerini ifade etmek için kullanılır. Dini çevrelerde, bir kişinin resmi adı yanında bir de manevi veya cemaat içinde kabul gören bir adı olması sıkça rastlanan bir durumdur. Bu durum, bireyin kendi kimliğini korurken aynı zamanda sosyal ya da dini çevredeki rollerini ve ilişkilerini de güçlendirmesine olanak tanır. Gerek Fethullah Gülen'in ilham aldığı Said Nursi gerekse bizzat Gülen'in kendisinin bazı kişilere isimler önerdiği/verdiği bilinmektedir.

5. Dini Önderlere Benze(t)mek Amacıyla Farklı İsim Kullanma

Türk toplumunda ve özellikle dini geleneklerde, kahramanlara duyulan özlem ve sahabelere gösterilen derin saygı, isim seçimlerinde önemli bir etkiye sahiptir. Bu kültürel anlayışla birlikte, kişilerin öne çıkan karakter özellikleri genellikle geçmişin onurlu ve doğru kişilikleriyle bağdaştırılmıştır. Örneğin, dürüstlüğü, adalet duygusu ve başkalarının hakkını gözetmesiyle tanınan bir birey, tarih

boyunca adaletin sembolü kabul edilen Hz. Ömer'e benzetilmiştir. Bu tür örneklerde, "Hz. Ömer gibi" şeklinde yapılan bu benzetme zamanla o kişiye "Ömer" adıyla hitap edilmesine yol açmıştır. Böylece takma isim olarak kullanılan "Ömer," sadece bir isim değil, aynı zamanda bir karakter ifadesi haline gelmiştir. Bu durum, kişinin sahip olduğu değerlerle sembol isimleri özdeşleştirme eğilimini yansıtır ve toplumsal bağlamda saygı ve kabul gören bir karakter yüceltme biçimi olarak görülür.

Sonuç olarak, Türk toplumundaki isim kullanımını kültürünün çeşitliliği, bireylerin farklı isimler kullanmasının anlaşılmasını kolaylaştırmaktadır. Bu durumun bir suç faaliyetiyle ilişkilendirilmesi, bireylerin sosyo-kültürel arka planının göz ardı edilmesi anlamına gelir.

6. İsim Karmaşasını Önlemek İçin Farklı İsim Kullanma

Türk toplumunda, aynı isme sahip bireylerin karışıklığını önlemek amacıyla alternatif isimler veya lakaplar kullanmak oldukça yaygındır. Bu durum özellikle aynı grup veya sınıf içerisinde aynı isimli kişilerin bulunduğu ortamlarda görülür. Bu gelenekte, bireylerin kolay ayırt edilebilmesi için isimlerine bir ek yapılabilir ya da tamamen farklı bir isimle anılmaları tercih edilebilir. Bu duruma en güzel örneklerden biri, Mustafa Kemal Atatürk'tür. Mustafa Kemal'in "Kemal" ismi, askeri okul yıllarında öğretmeni tarafından verilmiştir. Sınıfında başka bir Mustafa olması nedeniyle, öğretmeni ona "Kemal" adını ekleyerek onu diğer öğrencilerden ayırmıştır. Bu örnek, isim benzerliği durumlarında yeni bir isimle ayırt edilmenin birey için yeni bir kimlik veya saygı ifadesine dönüşebileceğini göstermektedir.

Sonuç

Elinizdeki çalışma, isim kullanımının kültürel, sosyal, ve tarihsel boyutlarına dair detaylı bir perspektif sunarak bu tür uygulamaların bir toplumda nasıl algılandığını ve farklı isim kullanımının çeşitli gerekçelerini ele almıştır. Özellikle Türkiye gibi dini ve ideolojik kimliklerin toplum içinde farklı biçimlerde baskıya maruz kalabildiği ülkelerde, bireylerin kendilerini koruma ve ifade özgürlüğünü sağlama arayışında alternatif isim kullanımının bir strateji olarak öne çıktığı görülmektedir. Bu tür isimlerin "kod adı," "takma ad," "müstear isim" gibi farklı işlev ve anlamları içermesi, her bir ismin arkasındaki kültürel ve bireysel motivasyonları anlamak için önemli bir ayırım sağlamaktadır.

Türkiye'de isim kullanımı, uzun süredir bireylerin hem sosyal aidiyetlerini güçlendirmeleri hem de baskılardan korunmaları için bir araç olarak kullanılmaktadır. Gülen Hareketi mensuplarının bu sosyo-kültürel bağlamda zaman zaman farklı isimler

kullanmaları, tarih boyunca Türkiye’de dindar kesimlerin karşılaştığı baskılardan ve dışlanma korkusundan kaynaklanan doğal bir koruma refleksi olarak değerlendirilebilir. Alternatif isim kullanımı, toplumsal veya yasal baskılardan korunmak isteyen bireylerin kimliklerini gizlemek için başvurdukları bir yol olmasının ötesinde, güvenlik, gizlilik, toplumsal tanınırlık ya da farklı bir kimlikle anılma gibi kişisel veya kolektif ihtiyaçlara dayanabilmektedir.

Sonuç olarak, her farklı isim kullanımını doğrudan yasadışı faaliyetler veya suç unsurlarıyla ilişkilendirmek, hem konunun basitleştirilmesine hem de yanlış değerlendirilmesine yol açabilir. Dolayısıyla, isim kullanımına yönelik suç isnatlarında, bağlamın ve gerekçelerin dikkate alınması gerekliliği açıktır. Gülen Hareketi özelinde, bireylerin kimliklerini gizlemelerinin arkasında yatan nedenler, hareketin tarihsel geçmişi ve Türkiye’deki dini özgürlükler üzerindeki baskılar göz önünde bulundurulmadan yapılan değerlendirmeler, yanlış hükümlere ve önyargılara neden olabilir. Toplumdaki isim kullanımının çeşitliliği ve tarihsel kökenleri dikkate alınarak, her farklı isim kullanımının bağlam ve içerik açısından değerlendirilmesi, daha adil ve sağlıklı sonuçlara ulaşılmasını sağlayacaktır.

Solidarity With OTHERS
Belçika, 2024
www.solidaritywithothers.com
info@solidaritywithothers.com